

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΙΩΤΩΝ
“ Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ ”

Είμαστε εις το «εμείς» και όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθωμεν γνώσ' αν θέλωμεν να φτιάσωμεν χωρίον, να ζήσωμεν όλοι μαζί

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 148 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2018 • Τηλ. & Fax: 210 7654 555 • ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΚΑΡΕΑ 106, Τ.Κ.: 162 33
www.krokilio.gr • e-mail: krokilio.gr@gmail.com

«Στα Βαρδούσια ρίχνει χιόνι, στη Γκιώνα ψιλή βροχή, ήθελα να σ' ανταμώσω μια βραδιούλα μοναχή» **Αυγέρος**

ΔΥΟ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΔΕΛΦΩΝ ΣΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

Ο φετινός Αύγουστος επιφυλάσσει μεγάλες πολιτιστικές εκπλήξεις για το χωριό μας, που θα φιλοξενήσει δύο εξαιρετικές παραστάσεις του Φεστιβάλ Δελφών. Το φεστιβάλ που διοργανώνεται από το «Δίκτυο Δελφών» είναι ένας νέος και πολλά υποσχόμενος θεσμός, θα αναβαθμίσει σε μεγάλο βαθμό πολιτιστικά τη Φωκίδα. Ο πυρήνας του φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί από τις 15 έως τις 30 Ιουνίου στους **Δελφούς, την Άμφισσα και το Γαλαξίδι**, ενώ στο **Κροκύλειο** θα φιλοξενηθούν δύο εκδηλώσεις στις **11 και 12 Αυγούστου**, που είναι και η περίοδος που θα έχει τον περισσότερο κόσμο.

Η πρώτη παράσταση λέγεται «**Η Όπερα των Φαντασμάτων**», είναι μία νέα παραγωγή του **Μεγάλου Μουσικού** σε σύνθεση του **Δημήτρη Μαραμή**. Στήριζεται στη γνωστή παραγωγή του Νεκρού Αδελφού και θα έχει επί σκηνής 5 ερμηνευτές και μουσικό σύνολο. Η δεύτερη είναι η θεατρική παράσταση **Βασιλική Τριανταφύλλου: Αχ Γιάννη μ'**, σε παραγωγή του Θέατρου Vault με την υποστήριξη του Συλλόγου μας. Το έργο σκιαγραφεί τον στρατηγό **Μακρυγιάννη** μέσα από το ηχηρό λόγο της μητέρας του, την οποία υποδύεται η εξαιρετική

Ευγενία Αποστόλου και έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το κοινό του χωριού μας. Οι παραστάσεις θα πραγματοποιηθούν αντίστοιχα στις 11 και 12 Αυγούστου στο χώρο του σχολείου. Εδώ θα πρέπει να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τον διεθνώς αναγνωρισμένο συνθέτη και καλλιτεχνικό διευθυντή του φεστιβάλ Δελφών **Δημήτρη Μαραμή**, που μας τίμησε με την εμπιστοσύνη του και έδωσε την ευκαιρία για άλλη μια φορά στο χωριό μας να προβληθεί μέσω του πολιτισμού!

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Το Φεστιβάλ Δελφών 2018 φιλοδοξεί να αποτελέσει βήμα ανάδειξης ενός σημαντικού και ιδιαίτερου τόπου, που ήταν κάποτε το κέντρο του αρχαίου κόσμου. Από τις 15 έως τις 30 Ιουνίου, και με δορυφορικές εκδηλώσεις στις 11 και 12 Αυγούστου, μουσικά και θεατρικά δρώμενα θα παρουσιαστούν σε επιλεγμένους χώρους των Δήμων Δελφών και Δωρίδας, αναδεικνύοντας τον πολιτιστικό πλούτο, το φυσικό κάλλος και την πλούσια ιστορία της περιοχής των Δελφών, της Άμφισσας, της Ιτέας, του Γαλαξιδίου και της Δωρίδας.

Υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του συνθέτη **Δημήτρη Μαραμή**, το Φεστιβάλ Δελφών 2018 θα εστιάσει στη σύγχρονη ελληνική μουσική δημιουργία συνδέοντάς την με το θέατρο και τον ποιητικό λόγο. Η θεματολογία του φετινού Φεστιβάλ συνοψίζεται στον τίτλο του: «**Το λάλον ύδωρ. Σύγχρονοι Έλληνες συνθέτες και λόγος ελληνικός**». Πρώτες εκτελέσεις, αναθέσεις καινούριων έργων, παρουσιάσεις νέων δημιουργών και συνεργασίες με σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς, όπως η Εθνική Λυρική Σκηνή, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και το Θέατρο Τέχνης με την Ομάδα Χρώμα, συγκροτούν την ταυτότητα της φετινής διοργάνωσης.

Διοργάνωση: «**Δίκτυο Δελφών**»

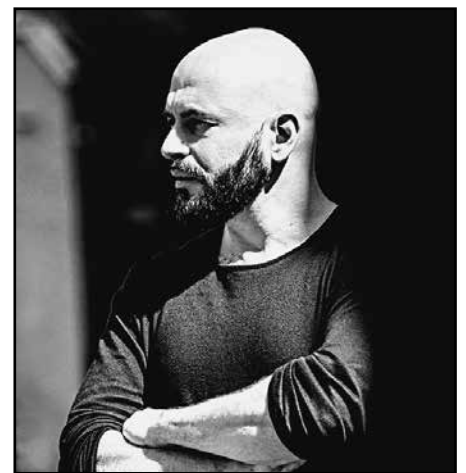
Υποστήριξη: Δήμος Δελφών, Δήμος Δωρίδος, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος

Καλλιτεχνική Διεύθυνση: Δημήτρης Μαραμής

Περισσότερες πληροφορίες για τις δύο παραστάσεις θα βρείτε στην ιστοσελίδα του Συλλόγου www.krokilio.gr, αλλά θα αναφερθούμε πάλι με λεπτομέρεια σε αυτές στο επόμενο φύλ-

λο της εφημερίδας που θα κυκλοφορήσει πολύ σύντομα.

Όλο το πρόγραμμα του φεστιβάλ, που ανακοινώθηκε στις 17 Μαΐου, θα το βρείτε στη σελίδα www.delphifestival.gr

Δημήτρης Μαραμής

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΜΠΑΚΑΡΕΖΟΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Παρασκευάς Μπακαρέζος

Την Κυριακή 25 Φεβρουαρίου 2018 πραγματοποιήθηκε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου στον Καρέα, κατά τη διάρκεια της οποίας τιμήθηκε ο τέως Πρόεδρος του Συλλόγου την τετραετία 2009-13, κ. Παρασκευάς Μπακαρέζος.

Αρχικά, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βαγγέλης Γραββάνης αναφέρθηκε στη διαδρομή και την προσφορά του τ. Προέδρου που αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη για τις επερχόμενες γενιές. Αναφέρθηκε επιγραμματικά στην ανάδειξη του Αβουρίτιου ως γεννέτειρα του Μακρυγιάννη (μακέτα, επισκέψεις, βίντεο κλπ.), την επαναπροσέγγιση της οικογένειας Μακρυκώστα για την πραγματοποίηση έργων στο χωριό, τη συγκέντρωση και προβολή πολύτιμου λαογραφικού υλικού, αλλά και σε πολλές ακόμα πρωτοβουλίες. Η ομιλία του Προέδρου έκλεισε ως εξής:

«Μέσα από το πλούσιο έργο του, ξεχωρίσαμε ως Διοικητικό Συμβούλιο δύο ιδιαίτερες πτυχές:

- Τη συγγραφή του βιβλίου «**En Krokyleio Δωρίδος**» που αποτελεί έναν λαογραφικό θησαυρό του χωριού και που εκδόθηκε το 2008 με προσωπικά του έξοδα, ένα βιβλίο που πρέπει να βρίσκεται σε κάθε Κροκυλιώτικο σπίτι.
- και τη δημιουργία του **Λαογραφικού Μουσείου Κροκυλείου**, ενός πραγματικού στολιδιού για το χωριό μας, που ολοκληρώθηκε με δύσκολη και πολύμηνη προσωπική εργασία και αγώνα.

Παρασκευά, σε ευχαριστούμε γιατί με το βιβλίο σου μας ξανασύστηρες το Κροκύλειο και μας μεγάλωσες την αγάπη για τον τόπο μας. Σε ευχαριστούμε επίσης γιατί νιώθουμε υπερήφανοι κάθε φορά που ξεκλειδώνουμε την πόρτα του Σχολείου για να παρουσιάσουμε το **Λαογραφικό Μουσείο** στους επισκέπτες μας. Γνωρίζουμε ότι δεν έχεις ανάγκη από τιμές, αλλά σήμερα θα ήταν μεγάλη μας χαρά να σου προφέρουμε αυτή την τιμητική πλακέτα ως ελάχιστο φόρο τιμής στο πρόσωπό σου.»

Την πλακέτα απένειμε ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης Κώστας Γραββάνης, ενώ ο στην συνέχεια ο Π. Μπακαρέζος, το αφιέρωσε με τη σειρά του στους ανθρώπους που τον βοήθησαν και τόνισαν την αξία του εθελοντισμού.

Η παρουσίαση του διοικητικού απολογισμού για το έργο του Συλλόγου για το 2017 έγινε από τον Πρόεδρο κ. Ευάγγελο Γραββάνη και περιλάμβανε συνοπτικά:

- Το χρονικό της δημιουργίας του μονοπατιού των Νερόμυλων που αρχικά ξεκίνησε ως μονοπάτι της ρεματιάς, αλλά στην πορεία αποφασίστηκε να περνά από τους 3 μύλους και κατασκευάστηκε με τρόπο άρτιο και τη χορηγία 12.000€ του Ιδρύματος Οικογενείας Μακρυκώστα.
- Τις εκδηλώσεις των Μακρυγιαννείων 2017, που σχεδιάστηκαν με χαμηλό προϋπολογισμό, υψηλή ποιότητα και επιχειρώντας την προβολή δημιουργών της περιοχής μας.
- Λοιπές δραστηριότητες του Συλλόγου κατά τη διάρκεια του χρόνου (εκδηλώσεις, ίντερνετ, Ομοσπονδία κλπ.).

Τον οικονομικό απολογισμό έκανε ο πρόεδρος της ελεγκτικής επιτροπής, κ. Κώστας Μπούτσιος που τόνισε ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων και των εξόδων αφορούσαν το μονοπάτι ενώ τα έξοδα της εφημερίδας είναι δυσανάλογα με τα έσοδα των συνδρομών.

Επίσης έγινε μνεία στο έργο του Ιδρύματος Τσώρη το οποίο χορήγησε 4 υποτροφίες μέσα στο 2017 (καλύπτοντας και την περασμένη χρονιά), ενώ έχει προκηρύξει 3 ακόμα για το έτος 2017-18, τις οποίες και θα χορηγήσει σύντομα.

Θέματα που συζητήθηκαν ήταν η απόφαση του Συλλόγου να διακόψει την αποστολή της εφημερίδας στο εξωτερικό στα μέλη που δεν ανταποκρίνονται οικονομικά στη συνδρομή τους. Επίσης, συζητήθηκαν οι προοπτικές του Συλλόγου για τη νέα χρονιά καθώς και θέματα που αφορούν το χωριό και κυρίως οι συντηρήσεις που είναι αναγκαίες, όπως αυτές στο σχολείο που ανέφερε η κ. Τζούλια Χαβάτζα.

Η Γενική Συνέλευση έλαβε επίσης την απόφαση να μειώσει τη συνδρομή μελών του Συλλόγου από **20€ σε 10€**, προκειμένου να διευκολύνει οικονομικά τα μέλη και να ενθαρρύνει την προσέλευση στις Γενικές Συνελεύσεις.

Στο τέλος της Συνέλευσης πραγματοποιήθηκε η κοπή της Βασιλόπιτας και ανταλλάχθηκαν από τα μέλη ευχές για καλή χρονιά.

ΜΕ ΚΕΦΙ ΚΑΙ ΧΟΡΟ ΓΙΟΡΤΑΣΤΗΚΕ Η ΑΠΟΚΡΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Στην κατάμεστη αίθουσα του ξενοδοχείου, πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 18 Φεβρουαρίου, ο Αποκριάτικος χορός του **Συλλόγου Κροκυλιωτών «Ο Μακρυγιάννης»** με την υποστήριξη του Εκπροσώπου της Κοινότητας κ. **Κ. Αυγερόπουλου**. Με τον ηχητικό εξοπλισμό του Συλλόγου και d.j. τον Αντιπρόεδρο του Συλλόγου **Δ. Μαυραγάνη**, το κέφι δεν άργησε να ανέβει. Από πλευρά ΔΣ του Συλλόγου, παρόντες ήταν επίσης ο Πρόεδρος **Βαγγέλης Γραββάνης**, η Ταμίας **Νίκη Σαϊτή** και το μέλος **Φρόσω Δελγιωργή**.

Το προσωπικό του ξενοδοχείου κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες και εξυπηρέτησε όλο τον κόσμο, αρκετοί εκ των οποίων είχαν έρθει και από τα γειτονικά χωριά. Ο Σύλλογος μοίρασε αποκριάτικα αξεσουάρ και σεραπνίτες στα τραπέζια, ενώ κατά τη διάρκεια του πραγματοποιήσε λαχειοφόρο αγορά, στην οποία κληρώθηκαν:

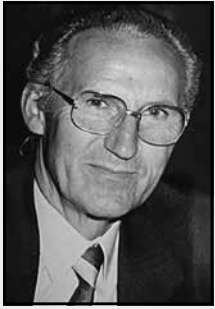
- Δύο ηλεκτρικές κουβέρτες που αγοράστηκαν από τον **Σύλλογο**.
- Δύο τραπέζια με φαγητό και ποτό για δύο άτομα (Δευτέρα έως Πέμπτη) στο κατάστημα **Πηνελόπη & Μνηστήρες**, Πλατεία Πλαστήρα 8, Αθήνα, τηλ. 210-7522797 & 211-0120983.
- Δύο τραπέζια με 2 ποτά/άτομο, για δευτέρα άτομα (Δευτέρα έως Πέμπτη) στο κατάστημα **Σιδεράδικο**, Υμηττού 128, Παγκράτι, τηλ. 6932556632.
- Τρία χειροποίητα κοσμήματα από τη **Βίκυ Αποστολοπούλου** (fb: Χειροποίητα Κοσμήματα με Οίστρο και Φαντασία by Vicky Apostolopoulou).
- Δύο σετ περιποίησης από **DE BLANCHE** - Λ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΟΕ, Σαφρούς 82-84, Καλλιθέα, τηλ. 2109571703.
- Ένα δορυφορικό πιάτο μαζί με την εγκατάσταση (OTE ή NOVA) από τον **Σπύρο Αποστολακόπουλο**, τηλ. 6947797215.
- Μία κορνίζα, από **Ντουχανιάρη Ματούλα**, ΦΩΤΟΓΡΦΙΑ, ΒΙΝΤΕΟ, DVD, Βίκτωρος Ουγκώ 2-4, Αθήνα, τηλ. 210-5222755.
- Μία αλυσίδα πριονιού και ένας σουγιός πολλαπλών χρήσεων, από τον Κροκίδα Γιώργο, ΜΟΤΟ ΚΟΤΖΑΚ (Μοτοσυκλέτες, Ποδήλατα, Ανταλλακτικά, Επισκευές), Αμφίσσης 30, Ναύπακτος, τηλ. 2634-029001.

Ο Σύλλογος ευχαρίστησε ιδιαίτερα τους χορηγούς για τα όμορφα δώρα τους, αλλά και τους παραβρισκόμενους για την ενίσχυση που προσέφεραν. Ο χορός συνεχίστηκε ως αργά με πολύ κέφι και χορό.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΠΕΝΘΗ

Ο Αλέκος Δ. Αρμάος

Ο **Γεώργιος Παπαδάκης**, που γεννήθηκε στη Μινώα Πεδιάδα Ηρακλείου το 1926, απεβίωσε στις 14 Ιανουαρίου 2018 και ετάφη στο κοιμητήριο του χωριού.

Ο **Αλέκος Δ. Αρμάος** που γεννήθηκε τον Οκτώβριο του 1924 στο Κροκύλειο, απεβίωσε στις 26 Απριλίου 2018 και ετάφη στο κοιμητήριο του χωριού.

Ο **Νότης Παπανδρέου**, σύζυγος της Αθανασίας Κουτσούκου, απεβίωσε στην Αθήνα στις 31 Μαρτίου 2018 και ετάφη στο νεκροταφείο Αγίου Δημητρίου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου συλλυπείται θερμά τις οικογένειες των εκλιπόντων.

ΓΑΜΟΣ

Ο **Κωνσταντίνος Τομαής** του Δημητρίου Τομαή και της Σοφίας Αποστολακοπούλου και η **Λαμπρινή (Νέλλη) Ζαφειροπούλου** του Βασιλείου παντρεύτηκαν στις 16/6/2018 στον Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής στη Δροσιά Χαλκίδας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου συγχαίρει το ζευγάρι.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Μεγάλη χορηγία 30.000\$ USA της οικογένειας Ντίνου Μακρυκώστα

Σε μία ακόμη μεγάλη χορηγία προχώρησε ο μεγάλος ευεργέτης του Συλλόγου και του χωριού μας κ. Ντίνος Μακρυκώστας και η οικογένειά του, που αφορά ενίσχυση μεταπτυχιακών φοιτητών και έργα συντήρησης του χωριού.

Ο Σύλλογος και ο Εκπρόσωπος της Κοινότητας κ. Κώστας Αυγερόπουλος ευχαριστούν θερμά τους κ. Ντίνο και Γιώργο Μακρυκώστα και μελετούν μαζί με τη συνδρομή του Παρασκευά Μπακαρέζου τις ανάγκες του χωριού, ώστε να προχωρήσουν στις επισκευές και συντηρήσεις που θα κριθούν ως περισσότερο επείγουσες.

Αναλυτική ενημέρωση για τα έργα θα υπάρξει στο επόμενο φύλλο.

Ο **Ηλίας Καπέλλας** προσέφερε το ποσό των 100€ για τους σκοπούς του Συλλόγου. Η οικογένεια **Τάκη Κουτσούκου** προσέφερε εις μνήμην Αλέκου Αρμάου 50€ για τους σκοπούς του Συλλόγου. Η οικογένεια **Τάκη Κουτσούκου** προσέφερε εις μνήμην Νότη Παπανδρέου 50€ για τους σκοπούς του Συλλόγου. Ο **Δημήτρης Αρμάος** προσέφερε το ποσό των 200€, στη μνήμη του πατέρα του Αλέκου Δ. Αρμάου για τους σκοπούς του Συλλόγου.

Ο Σύλλογος στο πνευματικό μνημόσυνο του ραβίνου Μπαρζιλιά

Μία ιδιαίτερα τιμητική πρόσκληση έλαβε ο Σύλλογός μας, προκειμένου να εκπροσωπήσουντο Σύλλογο, στο πνευματικό μνημόσυνο του ραβίνου Ηλία Πινχάς Μπαρζιλιά (1891-1979), θρησκευτικού ηγέτη της Εβραϊκής Κοινότητας των Αθηνών κατά την διάρκεια της γερμανικής κατοχής που έλαβε χώρα την Τετάρτη 21 Φεβρουαρίου 2018 στη συναγωγή Ετς Χαίμ. Την πρόσκληση μας την έστειλε ο εγγονός του ραβίνου κ. Νισσήμ Μπενμαγιώρ και παρευρέθησαν από πλευράς Συλλόγου ο Πρόεδρος κ. Ευάγγελος Γραββάνης και ο Αντιπρόεδρος κ. Δημήτριος Μαυραγάνης.

Στην είσοδο της Συναγωγής είδαμε μία μικρή έκθεση με ιστορικά ντοκουμέντα, φωτογραφίες και δημοσιεύσεις σχετικά με τη δράση του ραβίνου Μπαρζιλιά

που συνέβαλε τα μέγιστα στη διάσωση της Εβραϊκής Κοινότητας των Αθηνών από τους Γερμανούς, φυγαδεύτηκε στη συνέχεια από το Ε.Α.Μ. μαζί με την οικογένειά του στο Κροκύλειο όπου κρύφτηκε το χειμώνα του 1943-44. Θυμίζουμε μάλιστα πως παλαιότερα ο κ. Νισσήμ Μπενμαγιώρ καλέστηκε από τον Σύλλογο και έδωσε μία ομιλία στο Κροκύλειο στις 12-8-2016, παρουσιάζοντας τα ανωτέρω γεγονότα αλλά και το έργο του παππού του.

Μετά από απόφαση της Ισραηλιτικής Κοινότητας, το μνημόσυνο του ραβίνου Ηλία Μπαρζιλιά τελείται προς τιμήν κάθε χρόνο. Το συγκεκριμένο μνημόσυνο ήταν το δεύτερο, ενώ το πρώτο έγινε στις 11-2-2017, στη συναγωγή Μπεθ Σαλώμ με παρουσία πάλι του Προέδρου και Αντιπροέδρου του Συλλόγου μας.

Ο κ. Νισσήμ Μπενμαγιώρ, ο Ραβίνος Αθηνών κ. Νεγρίν, ο κ. Δ. Μαυραγάνης και ο Ε. Γραββάνης

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

Τρίμηνη Έκδοση του Συλλόγου
Κροκυλιωτών
«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ:
Λεωφόρος Καρέα 106, 162 33 Καρέας
Τηλ. & Fax: 210 7654 555 - 6977 305956

Σύνταξη:
Δ.Σ. Συλλόγου

Υπεύθυνος προς το Νόμο:
ΓΡΑΒΒΑΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Εμβάσματα Εσωτερικού - Εξωτερικού
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΟΚΥΛΙΩΤΩΝ
«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ALPHA BANK:
140-00-2002-010224 PayPal
BIC: CRBAGRAAXX
IBAN: GR84 0140 1400 0200 2010 224

Συνδρομές:
Εσωτερικού: 20 Ευρώ
Εξωτερικού: 30 \$ ΗΠΑ ή 40 CAD

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
G. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
B. Ηπειρού 24, 121 33 Περιστερί, Αθήνα
Τηλ.: 210 5710 199, Fax: 210 8250 636
info@nikolaouarts.gr
www.nikolaouarts.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Το Ίδρυμα Οικογενείας Μακρυκώστα, αποφάσισε να χορηγήσει, χωρίς διαγωνισμό, σε **σπουδαστές καταγόμενους από το Κροκύλειο** οικονομική βοήθεια, ύψους 1.500€ έκαστη, η οποία θα αφορά **αποκλειστικά μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018**, χωρίς περιορισμό κλάδου σπουδών. Για τη χορήγηση της βοήθειας, θα γίνει εισήγηση προς το ίδρυμα Οικογενείας Μακρυκώστα, από τριμελή Επιτροπή του Συλλόγου Κροκυλιωτών.

Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι χωρίς διάκριση φύλου, **μέχρι τις 10 Ιουλίου**, να υποβάλουν τα παρακάτω δικαιολογητικά ως ακολούθως:

1. Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου, μαζί με αριθμό τραπεζικού τους λογαριασμού.
2. Έγγραφο τεκμηρίωσης της καταγωγής από το Κροκύλειο (Ληξιαρχική πράξη γεννήσεως του υποψηφίου ή εάν απαιτείται των γονέων του και των κατ' ευθείαν γραμμής ανιόντων τους για την τεκμηρίωση της καταγωγής).
3. Πτυχίο αποφοίτησης από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) της Ελλάδας.
4. Βεβαίωση εγγραφής ή φοίτησης του Πανεπιστημίου, στην οποία να περιέχονται ο κλάδος μεταπτυχιακών σπουδών καθώς και τα έτη που απαιτούνται για τη λήψη διπλώματος.
5. Πρόσφατο απόσπασμα ποινικού μητρώου (όχι πέραν των τριών μηνών).

Η υποβολή φακέλων παρακαλούμε να γίνει στον Πρόεδρο κ. Γραββάνη Βαγγέλη (τηλ. 6977305956) ή τον Γ. Γραμματέα του Συλλόγου Κροκυλιωτών κ. Τριαντόπουλο Μάκη (τηλ. 6944777980).

Σε περίπτωση πολλών υποψηφιοτήτων, η επιτροπή μπορεί να ζητήσει στοιχεία για την οικονομική κατάσταση των υποψηφίων και της οικογενείας τους. **Την τελική απόφαση για τη χορήγηση της ενίσχυσης, θα έχει το Ίδρυμα Οικογενείας Μακρυκώστα**, αφού θα λάβει υπόψη και την εισήγηση της Επιτροπής.

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Η Επιτροπή
Γραββάνης Ευάγγελος, Γραββάνης Κωνσταντίνος, Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

Η Φύση

Ότι φωτίζει τη ματιά μου,
ότι μιλάει στην καρδιά μου,
είσαι εσύ.

Η ομορφιά του πρωινού σου
κι η νρεμία του σπερνού σου
μου γαλννεύουν την ψυχή.

Η ζεστασιά της μάνας γης σου
κι η ποικιλόχρωμη μορφή σου,
που την κεντάει περίσεια χάρη,
πλούτος, στολίδια ευωδιαστά
κι η θαλπωρή της, που αγκαλιάζει
το κάθε σώμα που σταλιάζει
άψυχο, κρύο στην αγκαλιά της
σαν στη διάλυση τραβά,

ενώ η ψυχή του στα πελάγη
τη μετουσίωση ζητά.

Όλα αγγίζουν την ψυχή μου.
Όλα ζεσταίνουν την καρδιά.

22/03/2010

Λούλα Μαρμάρα - Γιαννακουλοπούλου

Βιβλίο: ΕΖΗΣΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΤΗΣ ΜΠΕΛ ΕΠΟΚ Μίλτος Λιδωρίκης

Ο Μιλτιάδης Λιδωρίκης γεννήθηκε στο Κρο-κύλειο Φωκίδος το 1871 και διακρίθηκε σε πολλαπλά πεδία: ήταν θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης, λογοτέχνης, δημοσιογράφος, ακόμα και πολιτικός. Για το βιογραφικό του και την συναρπαστική του ζωή αναφερόμαστε σε ξεχωριστό άρθρο. Το βιβλίο «Εζήσα την Αθήνα της Μπελ Επόκ», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Polaris, ένα ανέκδοτο αθηναϊκό χρονικό, αντλημένο από τα αρχεία της οικογένειας Λιδωρίκη. Ο πρόλογος είναι του Γιώργου Χατζηδάκη και η εικονογράφηση έγινε με φωτογραφίες και σκίτσα της εποχής (σε επιλογή του ίδιου του Λιδωρίκη).

Περίληψη: Με ορμητήριο το πατρικό του σπίτι της Πανεπιστημίου 10 και σκηναίο ζωής τους δρόμους και τα κτίρια, τα καφενεία, τα θέατρα, τα κοσμικά σαλόνια, τους χορούς και τα καμπαρέ της πόλης, ο Μίλτος Λιδωρίκης συνομίλησε με τους γραφικούς καθημερινούς τύπους, τον απλό κόσμο αλλά και τους συγγραφείς και τους καλλιτέχνες, γνώρισε τους βασιλιάδες, πρίγκιπες και αυλικούς, τους αριστοκράτες, τους συγγενείς αγωνιστών της Επανάστασης του 1821, τους διαπρεπείς πολιτικούς, ποιητές, συγγραφείς, τους ηθοποιούς και τους επιστήμονες, τις κομψές Αθηναίες καλλονές και τις φαναχτερές κοκότες. Ο αξιαγάπητος... Μερτιάδης των κατοίκων του Λιδωρικίου έζησε, γεύτηκε και λάτρεψε την αντιφατική Αθήνα της Μπελ Επόκ μεταφέροντας, κατά τον Άγγελο Τερζάκη, παντού ένα ξεχειλιμένο ζωή, μια φλόγα, έναν ενθουσιασμό όλο νιάτα. Αυτή η ατμόσφαιρα διαποτίζει το παρόν οδοιπορικό, που αποτελεί ένα μοναδικό χρονικό ζωής, αλλά και μια πολύτιμη μαρτυρία της μεταμόρφωσης της Αθήνας σε μεγαλούπολη. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Ο Σύλλογός μας ήρθε σε επαφή με τον δισέγγονό του **Αλέκο Μ. Λιδωρίκη**, ο οποίος μας έδωσε την άδεια να δημοσιεύσουμε αποσπάσματα του βιβλίου στο παρόν φύλλο. Θυμίζουμε πως και πέρσι στην εφημερίδα μας (ΑΦ144 Ιαν-Φεβ-Μαρ 2017) είχαμε παρουσιάσει πάλι αποσπάσματα από ένα άλλο βιβλίο με τίτλο ΜΙΛΤΟΣ Γ. ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ, που είχε γράψει ο εγγονός του Μίλτος Α. Λιδωρίκης (πατέρας του Αλέκου).

Το βιβλίο «Εζήσα στην Αθήνα της Μπελ Επόκ», θα παρουσιαστεί σε μία πολύ ωραία εκδήλωση που ετοιμάζει ο εκδοτικός οίκος μαζί με την Ένωση Γυναικών Φωκίδας στις 3 Ιουλίου στο Νομισματικό Μουσείο, χώρος που γειτνιάζει με το πατρικό σπίτι του Μ. Λιδωρίκη. Την εκδήλωση υποστηρίζει ο Σύλλογός μας, μαζί με τον Σύνδεσμο Λιδωρικιωτών «Η Γκιώνα». Από το βιβλίο που αφορά κυρίως τη ζωή του Μίλτου Λιδωρίκη στην Αθήνα, επιλέξαμε να δημοσιεύσουμε κάποια αποσπάσματα που αναφέρονται στην οικογένεια και στην πατρίδα του, για την οποία φανερώνει μεγάλη αγάπη και ιδιαίτερα όταν αναφέρεται στη Δωρίδα.

Για τον πατέρα του Γεώργιο (σελ. 2):

Η οικογένειά μας, στενότερα συνδεδεμένη με την οικογένεια Σπυριδωνος Τρικούπη, δεν μπορούσε παρά, όταν στα 1875 ο Χαρίλαος Τρικούπης διέγραψε δική του πολιτική, ν' αποσπαστεί σε αυτήν και πιστά να την ακολουθήσει. Ο πατέρας μας, ανώτερος τότε υπάλληλος του Υπουργείου των οικονομικών, έμεινε κοντά στον Τρικούπη –τότε υπουργό των οικονομικών– έως την ημέρα που ο μεγάλος πολιτικός της νεότερας Ελλάδος τον έπεισε ν' απομακρυνθεί της δημοσίας υπηρεσίας και να εκτεθεί βουλευτής στην ιδιαίτερα πατρίδα μας, τη Δωρίδα. Ο Χαρίλαος Τρικούπης επιζητούσε πάντοτε να ενθαρρύνει στην πολιτική όλους όσους εί-

χαν αναμφισβήτητα δικαιώματα οικογενειακής ιστορίας στον τόπο. Έτσι, ο πατέρας μας, αφηφώντας ότι θα έχανε την σύνταξή του –πράγμα που συνέβη, χωρίς ποτέ κατά το διάστημα του πολιτικού του βίου να ζητήσει διορισμό για να συμπληρώσει τη σύνταξή του– παρητήθη από τη θέση του και έτρεξε στο Λιδωρίκι να προετοιμάσει το νέο στάδιο του. Τέτοια παραδείγματα πολιτικής αφοσίωσης υπάρχουν άπειρα στην ιστορία των εκλογικών αγώνων της παλαιάς Ελλάδος.

Για τη μητέρα του Ερατώ γράφει (σελ. 51):

Ξεφτέρι. Το δεξί χέρι του ανδρός της. Είχε ιδιαίτερο γραφείο για να γράφει σε υπουργούς, τμηματάρχες, αστυνόμους, διευθυντές εταιριών και να γυρεύει προστασία για τους συμπολίτες μας. Ήταν άφραση στην πολιτική. Και, καθώς φαίνεται, από εκείνη πήρα και εγώ τη σχετική δεξιότητα.

Η κυρα-Γιώργαινα, όπως την έλεγαν οι πατριώτες μας, δούλεψε τόσο πολύ για την πολιτική και το καλό της Δωρίδος, που οι Δωριείς βάπτισαν με το όνομά της το επίγειο της Δωρίδος και το 'βγαλαν Ερατεινή, από το Ερατώ, που ήταν το όνομά της.

Για τους Δωριείς (σελ. 53):

Οι Δωριείς είναι λαός αξιαγάπητος. Είναι γεμάτος καλή καρδιά, τιμιότητα και αφοσίωση. Υπερήφανος και γενναίος, ποτέ δεν πούλησε το εκλογικόν του δικαίωμα όπως άλλωστε και όλοι οι Στερεοελλαδίτες, αλλά βάνιζε προς την κάλη με οδηγό μόνον τα αισθήματά του και την εκτίμηση των αγαθών που προσέφερε κάθε πολιτευόμενος στην πατρίδα του. Η ιδιαίτερα μας πατρίδα (που γι' αυτήν γράφω εκτενέστερα στα κεφάλαια της εποχής που με την πρώτη μου εμφάνιση στον πολιτικόν αγώνα έδρεψα και την πανηγυρική επιτυχία μου, καρπούς, δηλαδή, των παιδικών και νεανικών προεκλογικών κόπων μου) ήταν τότε αφημένη στο έλεος του Κυρίου και καμία κυβέρνηση δεν σκέφθηκε να την περιβάλει μέσα στο εκπολιτιστικό πρόγραμμά της.

Ο Χαρίλαος Τρικούπης αναγνωρίζω την γενναιοσύνη του δωρικού λαού, τας θυσίας που προσέφερε πάντοτε και σε κάθε εθνική ανάγκη, χορήγησε στον πατέρα μας κάθε υποστήριξη για να δει και η Δωρίς πρόοδο και καλή εξέλιξη σε όλους τους κλάδους. Έτσι άρχισε ν' αποκτά σιγά σιγά δρόμους, σχολεία, συγκοινωνία, ειρηνοδικεία, τηλεφωνεία και στο πέρας του χρόνου οι κατόπιν πολιτευόμενοι να προσθέσουν και άλλα πολλά αγαθά. Έφρασε σήμερα, με την φιλότιμη άμιλλα των κατοίκων, τον πατριωτισμό των πλουσίων και των πλουσιάντων στην αμερική, να καταστεί τόπος ζηλευτός, ωραίος, φιλόξενος, κοινωνικότατος. Αυτόν τον όμορφο κόσμο αγάπησα από παιδί με όλη μου την καρδιά. Πώς λοιπόν να μη μελαγχολήσω όταν γύρευαν να μου επιβάλουν να περάσω το καλοκαίρι του 1886 με σύντροφο τον Θουκυδίδη και τον Βιργίλιο; Και αντί να στρίβω τσιγαρέτα και να τα προσφέρω στα ωραία παιδιά του Λιδωρικίου,

να κάθουμαι στο τραπέζι πλάι στον εκγυμναστή μου και να λύνω μαθηματικά προβλήματα, τα απαίσια αυτά κοράκια του μαθητικού βίου;

Η ενηλικίωση του διαδόχου τον Δεκέμβριο του 1886 - Ο πάνδημος γιορτασμός στη Μητρόπολη και στους δρόμους (σελ. 8-9):

...Οι ΚΑΜΠΑΝΕΣ άρχισαν να κτυπούν από τα ξημερώματα. Γενικός συναγερμός. Όλος ο κόσμος στο πόδι. Πρώτος και καλύτερος, ο υποφαινόμενος. Διαλαθών την προσοχή των φυλάκων της πατρικής οικίας, όπως γράφουν διά τους δραπετάς, έφυγα από το σπίτι μας με προδιαγεγραμμένο σχέδιο.

Η οικογενειακή μας συνάθροιση στην τραπεζαρία διά το πρωινό ρόφημα απέκλυσε την απόδρασί μου, κοινώς λεγομένη «σκάσιμο». αμέσως τότε κατηρτίστη καταδικωκτικόν απόσπασμα από αρειμανίους Λιδωρικιώτες, τους τακτικούς πρωινούς επισκέπτες του πολιτικού μας σαλονιού. Η διαταγή της μητέρας μας προς τους πρόθυμους να με συλλάβουν ήταν μία και επιτακτική: να με φέρουν πίσω και δεμένο. Επικεφαλής του οικογενειακού αποσπάσματος διορίστη ο ωραίος και γενναίος Δωριεύς Μιλτιάδης Γιαταγάνας, επιλοχίας των Ευζώνων.

Ο Μιλτιάδης και ο Ηρακλής Γιαταγάνας ήσαν δύο παλικάρια ευσταλή, όμορφα, με θαυμάσιο ανάστημα και υπερήφανη κορμοστασιά, αχώριστα αδέρφια στη ζωή και στη φωτιά, που πολέμησαν σαν λιοντάρια. Ο πρώτος πληγώθηκε δύο φορές. Ο δεύτερος σκοτώθηκε κρατώντας τρυπημένη από εχθρικές σφαίρες τη σημαία μας. Στη δοξασμένη μνήμη τους χαρίζω αυτές τις λίγες γραμμές.

Ο υποφαινόμενος όμως δεν ανευρέθη. Είχα κατορθώσει, χάρις στις γνωριμιές του σπιτιού μας, να τρυπώσω στη μητρόπολη και να πάρω μια θεσούλα στον γυναϊκωνίτη. Από τη θέση εκείνη είδα όλη την τελετή μέσα στην εκκλησία. Όλες οι κυρίες φορούσαν άσπρα και μπλε. Η εκκλησία άστραφτε από το χρυσάφι των διπλωματικών στολών, των ναυτικών, από τα παράσημα και τα γαλόνια των αξιωματικών. Ο τελετάρχης Σέχος, ο ωραίος συνταγματάρχης του μηχανικού, γνωστός μου, είχε το γενικό πρόσταγμα μέσα στον ναό, σαν τελετάρχης που 'χε διοριστεί. Μπροστά στο ιερό είχαν στήσει δύο κυανόλευκες ιστορικές σημαίες, που σε αυτές θα ορκιζόταν ο Διάδοχος. Δεξιά στεκόταν ο ωραίος συνταγματάρχης, διοικητής του Α' Συντάγματος του Πεζικού, Γεώργιος Μαυρομιχάλης. Σ' ένα ορισμένο τετράγωνο της εκκλησίας είχαν τοποθετηθεί όλες οι αντιπροσωπείες του ελευθέρου και του δούλου ελληνισμού, η καθεμία με την τοπική ενδυμασία της. Αυτό που είδα εκείνη τη στιγμή, όλους τους άνδρες ωραίους, υψηλούς, παραστατικούς, ποτέ δεν θα το ξεχάσω.

Και σκέπτομαι τώρα, πού είναι οι Στερεοελλαδίτες με τη φουστάνελα και τα γεμάτα σιδήμια όπλα στα χρυσά σελάχια τους; Πού οι Μωραΐτες, βουτηγμένοι στο χρυσό σιρίτι και με το κόκκινο φέσι; Πού οι Κρητικοί, οι Ψαριανοί, οι νησιώτες; Πού η αρειμάνια στολισμένη Ελλάδα; Όλα αυτά στις επαρχίες μας

μεταφράστηκαν σε σακάκια και πουλόβερ. Τι θέλεις, τι γυρεύεις το γιατί, αφού στην πατρίδα μας, το Λιδωρίκι, τρομάζεις να δεις φουρτάνελα. Κι όταν ο Διάδοχος σήκωσε το χέρι και ορκίστηκε σαν Έλληνας πολίτης και στρατιώτης, όλοι εσήκωσαν το κεφάλι ψηλά με μιαν ευχή στη καρδιά και στα χείλη: να ζήσει ο Διάδοχος του ελληνικού θρόνου.

Νεαρός για το μέλλον του (σελ. 99-100):

«Τι θα σπουδάσεις;» με ρωτούσαν. Δεν ήξερα τι να απαντήσω. Ήμουν γραμμένος στα νομικά. Μα νομικά δεν σκόπευα να παρακολουθήσω. Είχα αποφασίσει μόνος μου να πολιτευθώ μια μέρα. Δεν ήμουν εγώ για μίαν επιστήμη. Γύρευα να ξέρω πολλά και ν' ανακατεύομαι σε όλα. Διάβαζα πολύ. Και με όλη τη ζωηρότητα του χαρακτήρος μου, μου άρεσε να δουλεύω. Από δεκάξι χρόνων δουλεύω στη ζωή. Η εργασία ήταν, είναι και θα είναι –εφόσον αντέχω– το καλό σημείο της ζωής μου. Μου άρεσε να καταγινομαι με την πολιτική και τα γράμματα. Αυτά τα δύο επεδίωξα και καταστάλαξα στο θέατρο, που γι' αυτό είχα μανία. Άρχισα από τα βιβλία. Είχα μανία στα φιλολογικά, ιστορικά, θεατρικά και εγκυκλοπαιδικά συγγράμματα. Αμέσως στέριωσα μια καλή βιβλιοθηκούλα, που γρήγορα έγινε μεγάλη και καλή. Την προτίμησή μου για το μέλλον την έδειξα αμέσως. Ήταν η πολιτική. Ακολουθούσα και βοηθούσα τον πατέρα μου στην Αθήνα και στην επαρχία μας, όταν περιόδευε. Έτσι έγινα πολύ δημοτικός και αγαπητός στο Λιδωρίκι.

Για τη γενναιοσύνη των Δωριέων τα έτη 1885-1887 (σελ. 110):

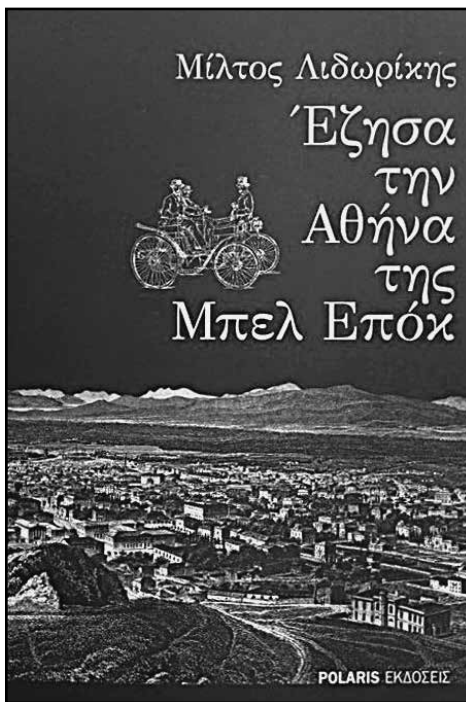
Η πατρίδα μου, η Δωρίς, προσέφερε εις τον βωμόν της μικρής τότε αλλά ηρωικής Ελλάδος όχι μικράς θυσίας. Οι αδελφοί Μιλτιάδης και Ηρακλής Γιαταγάνας, ο Επαμ. Γκαβέρας και άλλοι παραμένουν θρυλικό ήρωες, και στα χωριά μας δεν παύουν να εξυμνούν την παλικαριά τους με ωραία τραγούδια ενθουσιασμού για τον ηρωισμό τους και πόνο για τον χαμό τους.

Πρέπει ο καλός αναγνώστης μου να πιστεύσει ότι, ενώ δεν θυμάμαι δικές μου γραμμές, δεν ξεχάσα το ποίημα του Δημητρίου Κόκκου στον Γιαταγάνη. Το ποίημα που παραθέτω θα ήθελα να το μάθουν όλα τα παιδιά στα σχολεία.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ

Δίπλα στο προσκεφάλι της, στον τοίχο ακουμπισμένη κοιτάζει την εικόνα του δαφνοστεφανωμένου. Μα δεν χορταίνει βλέποντας τα ζηλεμένα νιάτα που θάνατος τα νέκρωσε κι είναι ζωή γεμάτα. Και κάποτε πικρογελά και κάποτε δακρύζει στην όψη του πολεμιστή που δάφνη τη στολίζει. «Πες μου, καλή γερόντισσα, τι έχεις και στενάζεις; Ποιος είναι ο νιος πολεμιστής που τον συχνοκοιτάζεις;» Μεμιάς στη γη χαμήλωσαν εκείνη το κεφάλι μα πάλι την εικόνα του ξανακοιτάζει πάλι και με φωνή λιγόψυχη ορφανεμένης μάνας του είπεν «Είν' ο γιόγκας μου αυτός... ο Γιαταγάνας».

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Αλέκο Α. Λιδωρίκη για την άδεια που μας έδωσε να επιλέξουμε και να δημοσιεύσουμε αποσπάσματα του βιβλίου «Εζήσα στην Αθήνα της Μπελ Επόκ», με ανέκδοτα γραπτά του Κροκυλιώτη Μίλτου Λιδωρίκη.

Η συναρπαστική ζωή του Μιλτιάδη Γ. Λιδωρίκη

του Ε. Γραββάνη

Ο Μιλτιάδης Γ. Λιδωρίκης, γεννήθηκε στο Κροκύλειο Φωκίδας σύμφωνα με την βιβλιογραφία, το 1871. Ο ίδιος σε ένα χρονικό του αναφέρει: «Γεννήθηκα τον Μάρτιο του 1872. Ατυχώς για μένα, ούτε ο πατέρας μου ούτε η καλή μου μάνα ζουν για να το πιστοποιήσουν. Μια όμως που το αναφέρω, θα πει πως λέω την αλήθεια», ενώ [ένα πιστοποιητικό της Κοινότητας Κροκυλείου (30-12-1933), αναφέρει ως έτος γέννησης το 1873 (αριθμός μητρώου αρρένων 182)].

Το Κροκύλειο υπήρξε ο τόπος καταγωγής της οικογένειας Λιδωρίκη σύμφωνα με το βιβλίο «Βίοι παράλληλοι των επί αναγεννήσεως της Ελλάδος διαπρεψάντων ανδρών» του Αναστάσιου Γούδα (1816-1882). Σύμφωνα με τον Τάκη Λάππα, συγγραφέα και ιστορικό (1904-1955), στην επαρχία Λιδωρικού καταγράφονται δύο οικογένειες Λιδωρίκη, της μίας το σωστό όνομα είναι Σκαρλάτος (απ' όπου προέρχεται και ο Μίλτος Γ. Λιδωρίκης) και της άλλης Τούντας ή Παπαδογεωργόπουλος. Οι δύο οικογένειες συγγένεψαν όταν μία κόρη από τους Σκαρλάτους παντρεύτηκε γιο της άλλης, των Τούντα. Στα χρόνια εκείνα από το όνομα του τόπου προσδιοριζόταν και το επώνυμο των ανθρώπων, έτσι οι οικογένειες αυτές έμειναν γνωστές με το όνομα Λιδωρίκη.

Παππούς του υπήρξε ο φιλικός **Παναγιώτης Λιδωρίκης** (1800-1861), πρώτος Υπουργός Οικονομικών επί Καποδίστρια, γεροϋσιαστής επί Όθωνα και αδελφός του γνωστού **Αθανάσιου Λιδωρίκη (ή Σκαρλάτου)** (1788-1868), σφραγιδοφύλακα του Αλή-Πασά, που διατηρούσε και στενούς δεσμούς με τον Μακρυγιάννη (1797-1864). Η δε γιαγιά του, **Ρηγίνη Λογοθέτη** από τη Λειβαδιά, ήταν φημισμένη για την ομορφιά της. Πατέρας του ήταν ο **Γεώργιος Λιδωρίκης**, ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομίας που συνδέθηκε στενά με τον Χαρίλαο Τρικούπη και παραιτήθηκε προκειμένου να τον ακολουθήσει μέχρι τέλους εκλεγόμενος βουλευτής Δωρίδας σε πολλές κοινοβουλευτικές περιόδους. Η μητέρα του η **Ερατώ** (κόρη του Σταμάτη Δάρα, προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου), μεσολάβισε για να φτιαχτεί ο δρόμος που συνέδεσε το επίγειο της Δωρίδας (λεγόταν τότε Χάνι) με το Λιδωρίκι και προς τιμήν του ονόματός της, οι Δωριείς το μετονόμασαν σε Ερατεινή. Τα αδέρφια του ήταν η Ιουλία, ο Παναγιώτης και η Ρεγγίνα.

Παντρεύτηκε την **Ελένη Καράλη**, που προερχόταν από αρχοντική οικογένεια της Χίου και έκαναν δύο παιδιά, τον **Γεώργιο** και τον **Αλέξανδρο**, (μετέπειτα διάσημος δημοσιογράφος και συγγραφέας γνωστός ως Αλέκος Λιδωρίκης). Μένουν σε ένα σπίτι που έκτισε το 1840, ο παππούς του Σταμάτης Δάρας στην οδό Πανεπιστημίου και από το οποίο πέρασαν δεκάδες προσωπικότητες όπως Μ. Δραγούμης, Χ. Τρικούπης, Δ. Ράλλης, Γ. Θεοτόκης, Α. Μαυροκορδάτος, Σ. Σκουλούδης, Α. Ζαΐμης, Εμ. Ροΐδης και πάρα πολλοί ακόμα.

Γνωστός στην εποχή του ως Μίλτος Λιδωρίκης, υπήρξε μία πολυσχιδή προσωπικότητα που διακρίθηκε με πολλές ιδιότητες, θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης, λογοτέχνης, δημοσιογράφος, ακόμα και πολιτικός. Πέρα όμως και πάνω απ' όλα αυτά, υπήρξε μεγάλος πατριώτης ενώ παράλληλα ήταν κι ένας κοσμικός άνθρωπος, ιδιαίτερα αγαπητός στην Αθήνα των «ωραίων ημερών».

Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο των Αθηνών και πολιτικές επιστήμες στο Παρίσι, προοριζόμενος από την οικογένειά του να γίνει πολιτικός. Γόνος οικογένειας αγωνιστών του '21, μνημόνων στη φιλική εταιρία, είχε γαλουχηθεί με το όραμα της Μεγάλης Ιδέας και έτσι στον «ατυχή πόλεμο» του 1897 αν και δεν είναι στρατεύσιμος, κατατάσσεται ως εθελοντής στο ευζωνικό.

Αγαπούσε πολύ την φουστάνελα και με αυτή πήγαινε στο Λιδωρίκι και χόρευε στην πλατεία του Λιδωρικού που μέχρι πριν λίγα χρόνια ονομαζόταν Γεωργίου Λιδωρίκη. Πρωτοεμφανίστηκε στο θέατρο το 1898 με το έργο "Ιουλία" και στη συνέχεια μετέφρασε θεατρικά έργα για το Βασιλικό θέατρο (έκλεισε το 1908 και επαναλειτούργησε το 1932 ως Εθνικό θέατρο). Εκλέχτηκε βουλευτής Δωρίδας το 1906 και επανεξελέγη το 1910 στην Α' Αναθεωρητική βουλή ως βουλευτής Φθιώτιδος και Φωκίδας. Η πολιτική όμως δεν τον εμπνέει.

Λαμβάνει μέρος στον πόλεμο του 1912, ξανά ως εθελοντής και ήταν αυτός μάλιστα που ύψωσε την ελληνική σημαία στο Λευκό Πύργο στη Θεσσαλονίκη την 29η Οκτωβρίου του 1912, όπως περιγράφει στο ιστορικό του βιβλίο με τίτλο «Πολεμικά εντυπώσεις Ευζώνου» που κυκλοφόρησε το 1914 από τον εκδοτικό οίκο Γ.Δ. Φέξη. Οι αναμνήσεις από τους Βαλκανικούς πολέμους, θα αποτυπωθούν με γλαφυρότητα αργότερα στα έργα του.

Μετά τον πόλεμο, εγκαταλείπει οριστικά την πολιτική, χωρίζει φιλικά με τη γυναίκα του και ξεκινάει μία ζωή «επαναστατική» για την κοινωνική τάξη στην οποία ανήκει. Υπήρξε ιδρυτής του Πανελληνίου Μουσικού Συλλόγου (1916), από τους ιδρυτές της Εταιρίας Ελληνικού Θεάτρου (1918) και καθηγητής της αντίστοιχης Θεατρικής σχολής και ιδρυτής της Εταιρίας Αντίνων Θεατρικών Συγγραφέων (1908) και αργότερα Πρόεδρος (1930-31). Τότε περίπου ξεκινά και την λειτουργία του το Εθνικό Θέατρο στο οποίο εργάζεται ως προσωπάρχης (1932) μέχρι και τον θάνατό του. Εργάστηκε ως χρονικογράφος εφημερίδων και έγραψε πολλά θεατρικά έργα – δράματα, κωμωδίες και επιθεωρήσεις – καθώς και δύο μυθιστορήματα.

Υπερήφανος πάντα για την καταγωγή του, θα λέει ως το τέλος της ζωής πως «είμαστε Ρουμελιώτες». Απεβίωσε από περιτονίτιδα στις 2 Φεβρουαρίου του 1951 και κηδεύτηκε με δαπάνες του Εθνικού Θεάτρου.

Στην εποχή του, τιμήθηκε για την προσφορά του στη θέση του προσωπάρχη του Εθνικού Θεάτρου και γενικότερα στην καλλιτεχνική ζωή του τόπου, στην συνέχεια όμως το έργο του λησμονήθηκε μέχρι πρόσφατα, που κυκλοφόρησαν δύο βιβλία:

- «ΜΙΛΤΟΣ Γ. ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ, Ο Εύζωνας, Ο Ρουμελιώτης, ο Αθηναίος, ο θεατράνθρωπος», που έγραψε ο εγγονός του Μίλτος Α. Λιδωρίκης και επιμελήθηκε ο δισέγγονός του Αλέκος Μ. Λιδωρίκης (2016), από το οποίο αντλήθηκαν κυρίως οι πληροφορίες για το παρόν βιογραφικό. Ένα απόσπασμα μάλιστα από το συγκεκριμένο βιβλίο μας το είχε παραχωρήσει ο γιος του συγγραφέα Αλέκος Μ. Λιδωρίκης και το είχαμε δημοσιεύσει σε περσιό μας φύλλο (ΑΦ 144, Ιαν-Φεβ-Μαρ 2017).

- Μίλτος Λιδωρίκης: «Εζησα την Αθήνα της Μπελ Εποκ», εκδόσεις Polaris (2018), ένα είδος αυτοβιογραφίας που περιλαμβάνει και ανέκδοτο υλικό αντλημένο από τα αρχεία της οικογένειας Λιδωρίκη. Η εικονογράφηση είναι με φωτογραφίες και σκίτσα της εποχής (σε επιλογή του ίδιου του Λιδωρίκη) και ο πρόλογος του Γιώργου Χατζηδάκη. Αποσπάσματα από αυτό το βιβλίο, δημοσιεύουμε στο παρόν φύλλο, πάλι μετά από την ευγενική παραχώρηση του Αλέκου Μ. Λιδωρίκη.

Ο καλύτερος τρόπος να κλείσουμε αυτό το αφιέρωμα, είναι σίγουρα η συγκινητική επιστολή που έγραψε ο συγγραφέας Μίλτος Α. Λιδωρίκης προς τα εγγόνια του, για να κλείσει το βιβλίο του:

*Αγαπημένα μου εγγόνια,
Καθώς θα μεγαλώνετε και θα διαβάζετε την ιστορία τούτης της χώρας να την περπατάτε με αγάπη και κάποια φορές πάτε και στο Παλαιοκάτουνο από όπου ξεκίνησε η οικογένειά σας.*

*Σας σφίγγω το χέρι με δύναμη. Σας αγαπώ.
Ο παππούς Μίλτος*

Μία υπέροχη βραδιά στο Νομισματικό Μουσείο με την παρουσίαση του βιβλίου «Εζησα στην Αθήνα της Μπελ Εποκ»

Μέσα στον κατάμεστο κήπο του Νομισματικού Μουσείου (Πανεπιστημίου 10), παρουσιάστηκε την Τρίτη 3 Ιουλίου το βιβλίο του γεννηθέντα στο Κροκύλειο, **Μίλτου Λιδωρίκη**. Ένα βιβλίο που αντικατοπτρίζει την πολύπλευρη προσωπικότητά του ως δημοσιογράφος, λογοτέχνης, πολιτικός, θεατρικό συγγραφέα και σκηνοθέτη. Ο χώρος που επιλέχθηκε για την παρουσίαση γειτονεύει με το άλλοτε πατρικό σπίτι του Λιδωρίκη, στην οδό Πανεπιστημίου 10 που επισκέφτηκε ανά καιρούς όλη η πολιτική και καλλιτεχνική αφρόκρεμα της εποχής.

Την παρουσίαση ανέλαβε η **Ζωζώ Λιδωρίκη**, απόγονος της ενώ ομιλητές ήταν ο γνωστός συγγραφέας-ποιητής **Μάνος Ελευθερίου** (πέθανε δυστυχώς λίγες μέρες αργότερα στις 22 Ιουλίου 2018), ο δημοσιογράφος-συγγραφέας **Νίκος Βατόπουλος**, ο δικηγόρος μέλος του Συλλόγου Ιστορικών Μελετών Ιερού Αγώνος Στερεάς Ελλάδος **Παναγιώτης Κουφάκης**, ο συγγραφέας-κριτικός θεάτρου Γιώργος Χατζηδάκης και ο δημοσιογράφος, Πρόεδρος του ιστορικού Συλλόγου

Αθηναίων **Ελευθέριος Σκιαδάς**. Μέσα από την ανάλυση του κάθε ομιλητή, αναδείχθηκε αφενός μεν η λογοτεχνική και ιστορική αξία του βιβλίου που αποτελεί ένα καταπληκτικό χρονικό της προ του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ακμάζουσας Αθήνας, αφετέρου ο χαρακτήρας και το έργο του ίδιου του συγγραφέα.

Την εκδήλωση διοργάνωσε η Ένωση Γυναικών Φωκίδας με την υποστήριξη του Συλλόγου Κροκυλιωτών «Ο Μακρυγιάννης» και του Συνδέσμου Λιδωρικών Δωρίδας «Η Γκίωνα». Θυμίζουμε πως παλαιότερα, ο Σύλλογός μας είχε συνεργαστεί πάλι με την Ένωση Γυναικών Φωκίδας και την Πρόεδρό της, κ. **Λαμπρινή Κουφάκη** σε εκδήλωση για την ηρωίδα Ασήμη Λιδωρίκη – Γκούρα.

Το παρόν στην εκδήλωση έδωσε ο βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ Ν. Φωκίδας κ. **Κωστοπαναγιώτου Ηλίας**. Το βιβλίο που αξίζει να έχουμε όλοι στη βιβλιοθήκη μας, είναι των εκδόσεων POLARIS.

